

Николай Райнов

Празник

Когато настъпи празникът, животните се събраха на приказка и всяко почна да се хвали, че е по-работливо от другите.

Къртът каза:

– Моята работа е мъчна: аз съм орач. Ако не разоравам земята, нищо не би родила.

Бобърът му се подигра:

– Ти ли си орач, кърте? От много дълбока оран си ослепял, та не виждаш, че и дето не си орал, пак растат билки и треви.

– Добре де. А ти какъв си?

– Аз съм строител. Ти мене гледай! Къщи правя. Правя ги дори и в реката.

Тогава се обади бръмбарът:

– Бива ви и двамата. Ти, кърте, ореш земята, колкото ти трябва да си направиш дупка – и да има откъде да избягаш, ако те подгонят. А ти, бобре, не правиш къщи, но прости колиби. И ги сглобяваш нощем, за да те не види никой как прегриваш людските дръвчета.

– А ти пък що правиш?

– Вашата работа е нищо. То е робска работа. А пък аз съм свирач. Ако не веселях със своите песни животните, всички биха измрели от досада.

– Де, де! Много се надигаш! – каза паякът. – Какви песни свириш, като си свирач? Все една и съща: „Зън-зън, зън-зън.“ Песен ли е това? Сякаш селяк си остри косата.

– Хубаво. Ами ти?

– Аз ли? Аз не си губя времето в леност като тебе, а цял ден тъка. Няма по-сръчен тъкач от мене. По цялата гора ще видиш мои мрежи да висят.

– Хайде де! – викна лисицата. – Не се надувай толкова! Що тъчеш? Мрежи, в които ловиш мухи, за да им изпиеш кръвта. Ти не си тъкач, а разбойник. Това ли ти е хвалбата?

– Това е. Ами ти с какво ще се похвалиш?

– Аз няма да се хваля – отвърна лисицата. – Мене ме всеки знае, че съм проста метачка. Мета с опашката си гората и полето. Но ги мета добре. По-харно е да си честен метач, отколкото тъкач-разбойник.

В това време подскочи свраката и рече:

– Ти ли, Кума-лисо? Ти ли си метачка? Я си кажи, че метеш кокошарниците! Често са те виждали, че омиташ по две-три кокошки. Мене ако питаш, аз не се гордея, макар че върша много по-важна работа от твоята.

– Бре, бре, бре! – извикаха животните наоколо. – Каква ли е пък тая важна работа, що я върши свраката?

– Каква ли е? Ще ви кажа – рече свраката и си протегна гордо шията, за да изгледа другите отгоре. – Аз меря земята. Меря я със скокове. Това правя аз. Разбрахте ли?

– Мериш я, но защо ти е да я мериш? – запита лисицата. – Земята е измерена. Който я е направил, той я знае – и колко е дълга, и колко е широка.

– Защо ли? Да ви кажа и това. Пролетта върви след мене и сее цветя. Сее цветя и трева там, дето ѝ отмеря аз. Разбрахте ли? Дето ѝ отмеря земя, там посява трева и цветя.

От блатото изскочи едра жаба, загледа свраката с опулени очи и кресна:

– Сврако, сврако, да се сврачиш! Глупава птицо, и ти ли взе да се надуваш? И без тебе растат цветя. И на неотмерено място никне трева. Ти си скокла и кресла. Бива те само да се хвалиш.

– А тебе пък за що те бива? – кресна ядосано свраката.

Жабата я изгледа през едрите очила, понамръщи се и каза:

– Всеки знае за що ме бива. Аз съм водолазка.

Но папунякът се напери и рече:

– Каква ти водолазка? Ти цял ден киснеш в блатната тиня и вонииш на мочур. Водата е над гърба ти, а ти не знаеш що е вода. Какво си се ококорила такава? Мигар те не знам коя си?

– Ти пък кой си, като се перчиш толкова?

– Аз ли? – рече папунякът. – Аз съм индианец. Не ми ли виждаш короната от пера на главата? Аз съм главатар.

– Главатар ли рече? Чий главатар си?

– Главатар на птиците. Всички слушат мене.

Тогав се приближи кълвачът и рече от дебелото стъбло, на което бе кацнал:

– И ти се много перчиш, побратиме! Я млъкни, че ставаш за смях! Кому си главатар? На врабците ли? Та и те дори бягат от тебе! По-добре си млъчи!

– Ами ти защо не млъчиш, а се обаждаш?

– Мене ме остави! Аз не се гордея, а само работя.

– Ти ли бе? И ти ли приказваш за работа? Що работиш? Кажи да чуем.

– Кова. Криво ме наричат „кълвач“: аз съм ковач.

– Е, като си ковач, коне ли подковаваш, или ковеш клинци?

– Вие не разбирате от ковачество. Аз съм ковач на дървесните кори. Ако ги не накова и закрепя, всички ще изпаднат и дървесата ще изсъхнат до едно.

В този миг прелетя осата, изсъска над главата на кълвача и каза:

– Не си ковач ти, не си! Ти си цепач и пробивач. Никак не те е грижа тебе за кората на дърветата, ами само търсиш червейчета и гъсеници. От лакомия ще се пръснеш някой ден: помни ми думата!

Кълвачът се ядоса. Дебелият му клон се разтрепера.

– Що? – викна той. – Аз ли ще се пръсна?

– Ти! Ти, ами кой?

– А ти пък що правиш, та си засъскала такава? Не те ли виждат всички? Като луда се шураш по цял ден. Обираш на пчелите меда, а другите наричаш лакомии.

– Аз съм лекарка. Щом цръкна под кожата на човека лекарство, не го хваща ни сипаница, ни друга болест. Мнозина съм изцерила.

– Ба! – обади се пепелянката. – Ти не лекуваш, а насаждаш пришки и отоци. Аз давам цял на всичко живо, защото съм аптекарка.

Мухата долетя, изви се над един трън, кацна и почна да бръмчи.

– Защо лъжеш света, пепелянке? – рече тя гневно. – Твоят лек не цери от болест, а от живот.

– Ти пък, досадна мухо, защо се обаждаш? Кому ли си полезна. И сама не знаеш защо живееш.

– Ех, не можем всички да се припичаме цял ден на слънце като тебе. Аз си имам занаят. С него се прехранвам.

– Какъв ти е занаятът?

– Печатарство.

– Добра печатарка си ти – рече глухо бухалът, като се изкашля. – Ти отпечатваш само точки и ги слагаш тъкмо там, дето не им е мястото, и това било работа!

– А ти, бухльо, каква работа вършиш?

– Моята работа е най-трудна. Аз съм нощен пазач на горите. Толкова гори трябва да обикалям – и то нощем, когато вие всички спите! Лесно ли е то!

– А защо ги обикаляш?

– За да видя дали всички животни са се настанили, както е редно, и да не би някой да им напакости. Такава е моята работа.

– Стига си бухал, бухльо! – изцъртя прилепът. – Всяка нощ те виждам що правиш. Ти гледаш само мишките, водните плъхове, невестулките и зайчетата. И се грижиш да ги настаниш на топло – в корема си.

– Заповядано ми е да наказвам пакостниците. Такава ми е работата. Трябва да има ред. Но ти пък защо се обаждаш? Каж ми: що правиш? Никой не те е видял да се заловиш за работа.

– Аз съм прост работник. Сновач.

– Сновач ли? – запита любопитно заекът. – Че къде ти е преждата, що си насновал? Ти сновеш мрачини, които заранта скосява.

– Ами ти?

– Не обичам да се хваля, па нямам и време. Аз си гледам градинарството. Моята работа не е лека.

– Какво ти градинарство? – рече с дебел глас костенурката. – Ти олющваш кората на младоците и те изсъхват. Изяждаш зелките още когато са дребни. Бива те наистина за градинар! Омръзна ми да ви слушам всички как се хвалите. Край нямат хвалбите ви. Моята работа е най-тежка: смазала съм се от работа.

– Че каква е пък твоята работа?

– Аз съм носачка. Цяла къща нося на гърба си.

– Носиш, жълво, но не къща, а проста коруба, в която живееш само ти.

Додето животните се препираха, денят се мина, мръкна се, дойде полунощ, а после почна да се зазорява. Те се още препираха кое е най-работливо от всички.

Високо над тях, по-високо и от най-високия планински връх, летеше орелът. Студено му беше във висините, но той чертаеше кръгове и гледаше към огромното изгряващо слънце.

Той не видя животните, макар че беше далновиден, и не чу самохвалствата им.

Очите му бяха втренчени в слънцето и той му рече:

– Добро утро, брате мой! Дано днешният ден излезе по-добър от вчерашния!

КРАЙ

© Николай Райнов

Сканиране, разпознаване и редакция: moosehead, 2008

Издание:

Приказки от български писатели
Издателство „Български писател“, 1981 г.
с/о Jusautor Sofia

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/8880>]